

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventvræ Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiæ, Speculum Disciplinæ, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De triplici obedientia. Cap. XL.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](#)

quantur ducatum doctorum suorum : sicut
caecus dat manum ductori ne cadat vel im-
pingat vel erret. Tertia ratio est, ut homo qui
sub Deo esse noluit peccando, & ita superbien-
do gratiam Dei perdidit , satis faciat ei, subii-
ciendo se homini propter Deum: & ita per hu-
militatis meritum, gratiam Dei recuperet quam
amisit. Quarto maior autem & purior fuerit humi-
liatio & promptior, tanto plenius erit gratia re-
cuperatio, & gloria remuneratio. Magnitudo
humiliationis attenditur in difficultate iniun-
cti operis; puritas in simplicitate intentionis;
promptitudo in alacritate executionis.

De triplex obedientia,

CAP. XL.

EST autem triplex obedientia, scilicet no-
cessitatis, cupiditatis, & charitatis. Necel-
litate obedit, qui cogitur inuitus ; & libenter
esset liber si posset vel auderet: vt asinus, & ser-
vi malevoli & similes. Cupiditate obedit, qui
mercede terrena, vel pro commode corporis
vel consolatione exteriori libenter facit quod
injungitur : vt canis, & accipiter, & mercen-
arij, & similes illis. Quanto autem obedientia
plus habet de temporali commode vel solatio,
 tanto minus habet de merito coram Deo. Mer-
ces primi est cuacio penae, quam timet incur-
sere si non obediat. Merces secundi, est spes adi-
piscendi quod desiderat obediendo obtinere;
 ut manus vel solarium temporale. Obedientia
charitatis est, quando ex charitate Dei, & pro-
pter Deum, & propter diuinam remuneratio-
nem obeditur , largè sumpto nomine charita-
tis, quo tam timor penae quam desiderium
præmij, quam affectus amoris Dei includitur.
Primum est incipientium, secundum profi-
cientium,

cientium, tertium perfectorum. Item alia est ^{Obedientia} distinctio obedientiaz. Alia est generalis, alia ^{etiam distin-}
generalior, alia generalissima. Item alia specia- ^{lio.}
lis, alia specialior, alia specialissima. Generalis
est illa, qua omnes fideles in Ecclesia generali-
ter obligatur obedire suis prælati, Papæ, Epi-
scopis, & Plebanis, in his quæ canones præci-
piunt, & iura pro omnibus promulgata. Gene-
ralior est, qua omnis creatura ratione vtens, te-
netur voluntatem propriam volūtati sui con-
ditoris conformare ex arbitrij libertate: ut An-
gelus & homo. Generalissima est, qua omnis
creatura obedit suo Creatori; siue naturali mo-
tu insitæ conditionis, ut irrationalibilia: siue
impulso potentiae præsidentis, ut dæmones de
malevolæ mentes; quæ et si quandoque volunt
quod Deus non vult, non tamen possunt nisi
quod Deus vult. Specialis est illa, qua clericis
specialiter tenetur ad obedientiam suorum
Prælatorum, in his quæ ad officium eorū spe-
ciant, & ad ordinem clericalem: ut continen-
ter viuere, & debitam tonsuram deferre, & fa-
milia in sacris canonibus pro eis statuta. Spe-
cialior est illa, qua propria voluntate obligat se
aliquis certæ personæ vel religioni, ad obser-
vantiam limitatam pro arbitrio voentis de-
terminetatam: ut Promitto tibi obedientiam in
istis, & non in aliis; vel tanto tempore & non
vitia; vel tali conditione & non aliter; vel in his
quæ regula illa iubet, & non amplius. Specia-
lissima obedientia est illa, qua sine exceptione
promittit quis obedientiam ad omnia, quæ
non sunt contra animam suam & regulam tal-
lem: ubi tam ad ex quæ sunt regulæ, quam ad
alia quæ iubentur, se obligat bona quæ conve-
niunt rationi, & liberi arbitrii subsunt potestatis:
cum ad irrationalibilia vel impossibilia nemo de-
bet cogi, sicut ad illicita nemo debet obedire.

De